

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ **ΓΚΙΚΑ ΧΑΡΔΟΥΒΕΛΗ** ΣΤΗΝ «**Η**»

Τώρα γυρίζουμε σελίδα

Ο υπουργός Οικονομικών ανοίγει τα χαρτιά του και αποκαλύπτει το σχέδιο

- ✓ Τον Δεκέμβριο κλείνουν όλα για ρύθμιση του χρέους, προληπτική πιστωτική γραμμή και έξοδο της χώρας από το Μνημόνιο
- ✓ Ανοίγει ο δρόμος για μείωση των φορολογικών συντελεστών από τις αρχές του νέου έτους
- ✓ Επισπεύδεται η μείωση των αντικειμενικών αξιών των ακινήτων με θετικές επιπτώσεις στον ΕΝΦΙΑ
- ✓ Μόνη αβεβαιότητα είναι ο κίνδυνος να εισέλθει η χώρα σε πολιτικές περιπέτειες
- ✓ Απαραίτητη η συναίνεση για να εξασφαλισθούν όσα έχουν επιτύχει έως τώρα και να ξεκινήσει η αναπτυξιακή διαδικασία
- ✓ Αισιοδοξία, τώρα, για νέες αναβαθμίσεις της οικονομίας από τους οίκους αξιολόγησης

ΣΕΛ. 8 - 9

Συεντεύξεις...

ΓΚΙΚΑΣ ΧΑΡΔΟΥΒΕΛΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Τα βασικά σημεία της συμφωνίας για την έξοδο της Ελλάδας από το Μνημόνιο, αναλύει ο υπουργός Οικονομικών **Γκίκας Χαρδούβελης**.
Σελ. 8 - 9

Το σχέδιο για την επόμενη ημέρα, μετά το τέλος του Μνημονίου αποκαλύπτει, ο υπουργός Οικονομικών **Γκίκας Χαρδούβελης** Τον Δεκέμβριο, εφόσον κλείσει θετικά η δύσκολη, επικείμενη αξιολόγηση από την τρόικα, «κλειδώνει» η συμφωνία που θα

επαναπροσδιορίζει ριζικά, τη σχέση με τους Ευρωπαίους πιστωτές, ενώ το ΔΝΤ εκ των πραγμάτων περνά σε δεύτερο πλάνο. Έτσι, μετά το Eurogroup της 8ης Δεκεμβρίου, ξεκινά ουσιαστικά η συζήτηση για τη μεγάλη αναδιάρθρωση του χρέους και η

οριστικοποίηση της νέας προληπτικής γραμμής πίστωσης. Θέλουμε ισχυρό απόθεμα, έχουμε τους πόρους του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, δηλώνει. Δεσμεύεται για συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα σταδιακής μείωσης φορολογικών

Γκίκας Χαρδούβελης // Υπουργός Οικονομικών

Τον Δεκέμβριο η μεγάλη συμφωνία για την επόμενη ημέρα

ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΡΙΣΚΟ

«Προσωπικά, δε θεωρώ ότι οι πρόωρες εκλογές μπορούν κάτι να προσφέρουν γι' αυτό και δεν παύω να ζητώ συναίνεση στα μεγάλα θέματα.

Κινδυνεύουμε αν μπούμε σε πολιτικές περιπέτειες, να χάσουμε εύκολα την αξιοπιστία που αποκτήσαμε δύσκολα».

«ΟΧΙ» ΣΕ ΜΟΝΟΜΕΡΕΙΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

Ο δρόμος προς την οικονομική αυτονομία της χώρας προϋποθέτει προσεκτικά και ασφαλή βήματα και όχι επιλογές μεγάλου ρίσκου. Η νέα σχέση με τους πιστωτές από τις αρχές του 2015 πρέπει να αποτελεί κοινή επιλογή, χωρίς μονομερείς ενέργειες.

ΙΣΧΥΡΟ ΑΠΟΘΕΜΑ

Έχουμε τους πόρους του ΤΧΣ. Η αλλαγή χρήσης τους είναι ένα δύσκολο εγχείρημα, αλλά όχι δυσκολότερο από την εξεύρεση νέων πόρων από τους δανειστές μας.

► Ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα, που η κυβέρνηση επιθυμεί, για να ληφθούν αποφάσεις σχετικά με την έξοδο από το Μνημόνιο, την ελάφρυνση του χρέους και την οριστικοποίηση της πιστωτικής γραμμής;

Το τέλος του προγράμματος έρχεται στο τέλος του χρόνου, άρα οι συζητήσεις που βρίσκονται σε εξέλιξη αφορούν και την επόμενη μέρα. Αφορούν τη νέα σχέση με τους δανειστές, με την Ευρώπη, η οποία ξεκινά με την έναρξη του 2015. Σε ό,τι αφορά τη συζήτηση για το χρέος, θεωρώ ότι ουσιαστικά θα ξεκινήσει μετά τη συνεδρίαση του Eurogroup στις 8 Δεκεμβρίου. Βεβαίως, με την προϋπόθεση ότι μέχρι τότε θα έχει κλείσει θετικά για εμάς η τελευταία αξιολόγηση.

► Το ΔΝΤ θα αποχωρήσει από το ελληνικό πρόγραμμα;

Η αλλαγή σχέσης με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο θα προκύψει, εκ των πραγμάτων, με το τέλος του ευρωπαϊκού προγράμματος. Το ΔΝΤ θα είναι δίπλα μας, όπως κάνει σε όλες τις χώρες στις οποίες έχει προηγουμένως δανείσει χρήματα, όχι όμως με την ελεγκτική ιδιότητα που γνωρίζουμε έως τώρα.

► Ο προεκλογικός κύκλος που ατύπως έχει ξεκινήσει, ασχέτως εάν τελικά οδηγήσει σε εκλογές, πόσο πιστεύετε ότι μπορεί να επηρεάσει την ανάπτυξη, φέτος και το 2015; Ποιος είναι ο μεγαλύτερος κίνδυνος κατά την άποψή σας;

Η πολιτική αστάθεια αποτελεί αρνητική βάση για την οικονομία και πολύ περισσότερο για την εθνική προσπάθεια στην τελική ευθεία της διαπραγματεύσεως. Προσωπικά, δε θεωρώ ότι οι πρόωρες εκλογές μπορούν κάτι να προσφέρουν γι' αυτό και δεν παύω να ζητώ συναίνεση στα μεγάλα θέματα.

Χρειαζόμαστε ανάπτυξη, χρειαζόμαστε επενδύσεις. Μια χώρα σε καθεστώς πολιτικής αβεβαιότητας και οικονομικής ανασφάλειας δε μπορεί να γίνει προορισμός για μεγάλους και μικρούς ξένους και Έλληνες επενδυτές. Ο κίνδυνος, λοιπόν, είναι η Ελλά-

δα να μπει σε πολιτικές περιπέτειες και να χάσει μέσα σε μικρό χρονικό διάστημα το κεφάλαιο αξιοπιστίας που με πολύ κόπο προσπαθεί να κτίσει βήμα - βήμα.

► Εσείς, προσωπικά, μιλάτε για μια συνετή έξοδο. Τι σημαίνει πρακτικά αυτό;

Μιλάω για μία συνετή και συμφωνημένη με τους δανειστές επόμενη ημέρα, μετά το τέλος του μνημονίου. Αυτό σημαίνει ότι η Ελλάδα μπορεί με τη στήριξη των εταίρων της να περάσει στην επόμενη φάση και τότε να δει το μέλλον από καλύτερη και πιο ισχυρή θέση.

Ο δρόμος προς την οικονομική αυτονομία της χώρας προϋποθέτει προσεκτικά και ασφαλή βήματα και όχι επιλογές μεγάλου ρίσκου. Θα πρέπει να μπορεί να στηρίζεται στα πόδια της και να δανείζεται συνετά και φθηνά -όπως γίνεται σε όλο τον ανεπτυγμένο κόσμο.

Αυτό δεν αποτελεί απαίτηση κανενός «ξένου αφεντικού», αλλά ξεκάθαρο εθνικό στόχο. Είσι μόνο θα σεβαστούμε τις θυσίες των Ελλήνων πολιτών τα τελευταία χρόνια και δεν

θα φορτώσουμε με νέα βάρη τις επόμενες γενιές.

► Σε πόσα δις. ευρώ μεταφράζεται η προληπτική γραμμή πίστωσης; Ποια είναι η ελληνική πρόταση για τη χρήση του αποθέματος του ΤΧΣ και τι ποσά πρέπει να αντλήσει η Ελλάδα από τις αγορές το 2015;

Στόχο της κυβέρνησης αποτελεί η ύπαρξη ενός ισχυρού αποθέματος, από το οποίο θα μπορούμε να αντλήσουμε πόρους σε ώρα ανάγκης. Έχουμε τους πόρους του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας. Η αλλαγή χρήσης τους είναι ένα δύσκολο εγχείρημα, καθώς θα χρειαστεί την έγκριση των Κοινοβουλίων ορισμένων χωρών-μελών. Έχει όμως μικρότερο βαθμό δυσκολίας για τη χώρα από ό,τι η εξεύρεση νέων πόρων από τους δανειστές μας.

► Συνεχίζει η κυβέρνηση να επιθυμεί νέα έξοδα στις αγορές φέτος, με έκδοση νέου επταετούς ομολόγου, ή/και 18μηνου εντόκου γραμματίου;

Ο στόχος άντλησης κεφαλαίων από τις αγορές, η έκδοση στις αγορές με ικανοποιητικές για τη χώρα και την

συντελεστών σε φυσικά πρόσωπα και επιχειρήσεις, από τις αρχές του 2015, μόλις ολοκληρωθεί η αξιολόγηση, ενώ αφήνει ανοικτό το ενδεχόμενο οι αντικειμενικές αξίες να αναπροσαρμοστούν πριν από το 2017. Προειδοποιεί πως στον δρόμο προς

την οικονομική αυτονομία, δεν επιτρέπονται επιλογές μεγάλου ρίσκου, μονομερείς ενέργειες και πολιτικές περιπέτειες. Δεν θεωρώ πως οι πρόωρες εκλογές έχουν κάτι να προσφέρουν στην οικονομία και στην εθνική προσπάθεια για τη μεγάλη διαπρα-

μάτευση που βρίσκεται σε εξέλιξη, δηλώνει ο υπουργός Οικονομικών, ενώ εκτιμά πως δεν αρχει η σταδιακή αναβάθμιση του ελληνικού αξιόχρεου, εφόσον η νέα σχέση με τους πιστωτές αποτελέσει κοινή επιλογή, χωρίς μονομερείς ενέργειες.

Οι αγορές θα ανακάμψουν μόλις απαντηθεί το ερώτημα «μετά το μνημόνιο, τι». Δεν θα αργήσουν οι αναβαθμίσεις από τους ξένους οίκους

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Οδικός χάρτης με τέσσερις σταθμούς

► **Εχετε ήδη μιλήσει για το ελληνικό πρόγραμμα που θα αντικαταστήσει το μνημόνιο. Τι θα περιλαμβάνει;**

Το πρόγραμμα που σχεδιάζουμε είναι ένα αναπτυξιακό πρόγραμμα. Θα είναι συμβατό με την κοινή ευρωπαϊκή προσπάθεια όλων των χωρών-μελών για δημοσιονομική προσαρμογή και διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, αλλά θα κάνει και ένα σημαντικό βήμα μπροστά. Με συγκεκριμένες δράσεις που θα μετρώνται, θα αξιολογούνται και με τεχνική βοήθεια που θα το επιταχύνει.

Ενα πρόγραμμα που θα δώσει έμφαση στην ενίσχυση της λειτουργίας των θεσμών και στη βελτίωση του εκπαιδευτικού μας συστήματος. Όλες οι αναλύσεις και κυρίως οι πιο πρόσφατες από διεθνείς επιστημονικές ομάδες με κύρος έχουν αναδείξει πόσο κρίσιμος είναι ο ρόλος των θεσμών και της εκπαίδευσης στην αναπτυξιακή διαδικασία. Η ταχεία απονομή δικαιοσύνης, ο αποτελεσματικός δημόσιος τομέας, οι ανταγωνιστικές αγορές, η διαφάνεια, η μείωση της διαφθοράς, η κοινωνική αλληλεγγύη είναι στοιχεία που συμβάλλουν στην προσπάθειά μας να οδηγήσουμε την Ελλάδα στην κανονικότητα. Την ευρωπαϊκή κανονικότητα.

Είναι τα στοιχεία που θα μετατρέψουν την Ελλάδα μετά την κρίση σε χώρα που θα μπορεί να εξάγει, να επενδύει και να αμείβει σωστά και δίκαια τους πολίτες της και παράλληλα να μπορεί να εξασφαλίζει και να διατηρεί, στηριζόμενη στις δικές της δυνάμεις, αξιοπρεπές βιοτικό επίπεδο για τους πολλούς. Αυτό είναι το όραμά μας.

Η εκπλήρωση των δημοσιονομικών στόχων, η συνέχιση και ολοκλήρωση των μεταρρυθμίσεων, η βελτίωση των οικονομικών δεικτών και η έξοδος στις αγορές είναι οι σταθμοί του οδικού χάρτη που πρέπει να ακολουθήσουμε για να φτάσουμε στην κατάλληλη θέση να το διεκδικήσουμε και να το πετύχουμε.

Μειώσεις φορολογικών συντελεστών από το 2015, αλλά με σύνεση

► **Πότε θα ξεκινήσει η σταδιακή μείωση των φορολογικών συντελεστών για τα φυσικά πρόσωπα και τις επιχειρήσεις; Σκέφτεστε να ξεκινήσετε το 2015 με τη μείωση των συντελεστών για τα επιχειρηματικά κέρδη;**

Το πρώτο βήμα όσον αφορά την ελάφρυνση των φορολογικών βαρών ξεκινά με την τροπολογία για τις φορολογικές μεταρρυθμίσεις που ψηφίστηκε χθες από το ελληνικό Κοινοβούλιο. Η νέα ρύθμιση απευθύνεται ακριβώς στη συντριπτική πλειονότητα των οφειλετών, παρέχοντάς τους τη δυνατότητα να ρυθμίσουν τις οφειλές τους προς τη φορολογική διοίκηση και τα ασφαλιστικά ταμεία. Λαμβάνεται, μάλιστα, ιδιαίτερα μέριμνα για την κατάσταση των οικονομικά ασθενέστερων, στους οποίους δίνεται η δυνατότητα ρύθμισης των οφειλών τους μέχρι και σε 100 δόσεις, ενώ, σε αντίθεση και με παλαιότερες ρυθμίσεις, δεν υπάρχουν περιοριστικές προϋποθέσεις για την υπαγωγή στη ρύθμιση, ούτε εισοδηματικά ή περιουσιακά κριτήρια.

Η κυβέρνηση έχει δεσμευθεί ότι από τις αρχές του 2015 και με ορίζοντα υλοποίησης μέχρι το 2018 θα προχωρήσει στον εξορθολογισμό των φορολογικών συντελεστών για τα φυσικά πρόσωπα και τις επιχειρήσεις. Θα πρέπει να έχουμε υπόψη μας ότι κάτι τέτοιο είναι απαραίτητο να γίνει χωρίς σημαντικές επιπτώσεις στα δημοσιονομικά πλεονάσματα των επόμενων ετών. Νομίζω ότι θα έχουμε περισσότερα να πούμε σχετικά με το χρονοδιάγραμμα για τη μείωση των φορολογικών συντελεστών μετά την ολοκλήρωση της παρούσας αξιολόγησης.

► **Τι αλλαγές σχεδιάζετε για τη μείωση του ΕΝΦΙΑ το 2015 και υπάρχουν ενδεχόμενο η αναπροσαρμογή των αντικειμενικών αξιών των ακινήτων να γίνει πριν από το 2017;**

Η κυβέρνηση προχώρησε πρόσφατα στη σύσταση επιτροπής υπό την προεδρία του γενικού γραμματέα Δημόσιας Περιουσίας, με βασί-

κό σκοπό την αναθεώρηση του τρόπου υπολογισμού των αντικειμενικών αξιών των ακινήτων ανά γεωγραφικές ζώνες, ώστε να αντανακλούν με όσο το δυνατόν μεγαλύτερη ακρίβεια τις συνθήκες της αγοράς. Αυτό είναι ένα δύσκολο εγχείρημα, λόγω της κρίσης στην αγορά των ακινήτων. Ωστόσο, αν οι συνθήκες αρχίσουν σταδιακά να αλλάζουν προς το καλύτερο, τότε είναι πιθανό να φτάσουμε στον στόχο πριν από τα προβλεπόμενα.

Σε κάθε περίπτωση θα ήθελα να επισημάνω ότι όπως και στην περίπτωση της μείωσης των υπόλοιπων φορολογικών συντελεστών παραπάνω έτσι και στην περίπτωση του ΕΝΦΙΑ, η οποιαδήποτε μείωση θα πρέπει να επιτευχθεί έχοντας κατά νου τη διατηρησιμότητα του στόχου για τα πρωτογενή πλεονάσματα.

ελληνική οικονομία συνθήκες, είναι μονόδρομος. Οι αγορές, ακριβώς επειδή κινούνται προσπαθώντας να δουν τι θα συμβεί στο μέλλον, με βάση τις προσδοκίες τους και μόνο, υπεραντιδραστή τους, όμως, δεν μπορεί να ακυρώσει τα επιτεύγματα των τελευταίων ετών και τις μεταρρυθμίσεις που έχουν γίνει. Είμαι βέβαιος ότι μόλις απαντηθεί -και θα απαντηθεί- το ερώτημα «μετά το μνημόνιο τι», τότε τα αίτια της όποιας αβεβαιότητας θα εκλείψουν και οι αγορές θα ανακάμψουν.

► **Πότε επιστρέφει, τελικά, στην Αθήνα η τρόικα; Είναι ρεαλιστικό να αναμένουμε ότι θα κλείσει εγκαίρως η αξιολόγηση, σε αυτό το πολιτικό περιβάλλον;**

Θέλουμε να πιστεύουμε ότι η αξιολόγηση θα κλείσει εγκαίρως, ώστε τα αποτελέσματά της να ληφθούν υπόψη και να συζητηθούν στη συνεδρίαση του Eurogroup τον Δεκέμβριο.

► **Εχετε εκτιμήσει πως δεν θα αργήσει η αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της χώρας στα επίπεδα του BBB. Από πού αντλείτε αυτή την αισιοδοξία;**

Η νέα σχέση με τους δανειστές θα αποτελέσει κοινή επιλογή χωρίς μονομερείς ενέργειες. Όταν αυτό επιτευχθεί, τότε τα spreads θα μειωθούν απότομα και οι οίκοι πιστοληπτικής αξιολόγησης θα αρχίσουν σταδιακά να βελτιώνουν τις αξιολογήσεις τους για την Ελλάδα. Αυτό πιστεύω ότι δε θα αργήσει.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΙ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

«Η κυβέρνηση έχει δεσμευθεί ότι από τις αρχές του 2015 και με ορίζοντα υλοποίησης μέχρι το 2018 θα προχωρήσει στον εξορθολογισμό των φορολογικών συντελεστών για τα φυσικά πρόσωπα και τις επιχειρήσεις.»

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΕΣ ΑΞΙΕΣ

Πιθανή αναπροσαρμογή των αντικειμενικών αξιών των ακινήτων πριν από το 2017.

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

«Θα μιλήσουμε πιο αναλυτικά για το χρονοδιάγραμμα μείωσης των φορολογικών συντελεστών μετά την ολοκλήρωση της τρέχουσας αξιολόγησης από την τρόικα.»

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΕΙΘΑΡΧΙΑ

Σε όλες τις κινήσεις μας πρέπει να έχουμε κατά νου τη διατηρησιμότητα του στόχου για τα πρωτογενή πλεονάσματα.